

KLAGENEMNDA FOR BIDRAG TIL BEHANDLING I UTLANDET

The Norwegian Governmental Appeal Board regarding medical treatment abroad

KLAGENEMNDAS ÅRSRAPPORT 2001

Klagenemnda for bidrag til behandling i utlandet har vært i virksomhet fra 1. januar 1999. Nemnda behandler klager over Rikstrygdeverkets vedtak om bidrag til sykebehandling i utlandet. Den har fem faste medlemmer og fem personlige varamedlemmer. Disse er oppnevnt for fire år av Sosial- og helsedepartementet med hjemmel i folketrygdlovens regler. Klagenemnda forventes å holde seg orientert om den medisinske utvikling som angår nemndas arbeid. Nemnda møtes som hovedregel en gang i måneden til heldagsmøte.

Klagenemndas faste medlemmer:

Nemndsleder Jan Fougner, advokat, Wiersholm, Mellbye & Bech

Odd Søreide, professor , SINTEF Unimed, Center for Health Technology

Assessment (SMM)

Ingebjørg Storm-Mathisen, overlege, Barneklubben, Rikshospitalet

Ellen Strenghegen, administrasjonsdirektør, Helse Sør RHF

Ole Frithjof Norheim, førsteamanuensis, dr.med., seksjon for allmenn medisin, Universitetet i Bergen

Klagenemndas varamedlemmer:

Vara for Fougner: Kirsti Strøm Bull, professor, Institutt for privatrett, Universitetet i Oslo,

Vara for Søreide: Stein Kaasa, overlege, professor, Seksjon for lindrende behandling, St. Olavs Hospital/
Enhet for anvendt klinisk forskning, Universitetet i Trondheim

Vara for Storm-Mathisen: Svein Dueland, overlege dr. med., Onkologisk avd., Ullevål sykehus

Vara for Strengenhagen: Anders Hauger, spesialkonsulent, Kommunenes Sentralforbund.

Vara for Norheim: Else Wiik Larsen, avdelingsdirektør, Kirurgisk divisjon, Ullevål universitetssykehus

Sekretariatet:

Klagenemnda har et sekretariat som er administrativt underlagt Trygderetten. Sekretariatet, som består av en utredningsleder og en førstekonsulent, forebereder klagesakene for nemndsbehandling.

Budsjett:

Det vises til tildelingsbrev for Trygderetten, post 21, hvor det fremgår at kostnadene for klagenemnda i år 2001 er budsjettert med kr 1,8 millioner.

Mål for arbeidet er at:

- vedtak fattes innen gjennomsnittlig to måneder etter klagers kommentarfrist er utløpt,
- hastesaker avgjøres omgående,
- like saker behandles likt, slik at,
- nemnda er forutsigbar,
- nemnda er kjent for brukerne og publikum,
- nemnda er oppdatert i forhold til sakene,
- klagesakene legges frem for nemnda og behandles slik at forvaltningsloven følges, og
- at sekretariatet fremstår som ryddig, raskt og tjenestevillig.

Vurdering av måloppnåelse:

De konkrete målene nevnt ovenfor er i stor grad oppnådd. Dette er imidlertid mål det kontinuerlig må arbeides for å oppnå, i det de ikke kan nås en gang for alle. Det målet som i minst grad er oppnådd, er å

gjøre nemnda kjent for brukerne og publikum. Arbeidet med dette er prioritert i inneværende år. Klagenemndas hjemmeside inneholder informasjon om klagenemnda og et utvalg saker i anonymisert form. Siden har i gjennomsnitt 31 treff pr. dag. Utvalget av klagenemndas saker offentliggjøres også på Lovdata. Etter tre års virke er klagenemnda blitt mer kjent blant leger og advokater.

Saksutvikling:

Det vises til tildelingsbrev for Trygderetten for 2001, post 21.

Klagenemndas virksomhet var i 2000 preget av nedgang i saksinngangen. Denne nedgangen har stagnert, slik at saksinngangen i 2001 har vært omtrent tilsvarende som i 2000. Det er imidlertid en antydning til nedgang i antall vedtatte saker. Tallene i parentes er fra 2000.

Antall innkomne saker	56 (53)
Antall vedtatte saker	50 (66)
Antall innvilgelser	9 (4)
Antall avslag	41 (62)

Andelen innvilgede saker er 18 %, mens tilsvarende tall for 2000 var 6 %.

Nedenfor følger en oversikt fra klagenemnda over aktiviteter og resultater når det gjelder klagesaker for tredje driftsår, i form av tabeller etter forskjellige variable. (For sammenligningens skyld er tabeller for 1999 og 2000 tatt med som vedlegg.)

Innkomne klagesaker etter fylke, 2001

Fylke	
Hordaland	3
Akershus	14
Hedmark	3
Rogaland	4
Oslo	6
Østfold	1
Buskerud	3
Oppland	1
Sør-Trøndelag	2
Sogn og Fjordane	1

Nord-Trøndelag	2
Vest-Agder	1
Telemark	1
Vestfold	2
Nordland	3
Troms	2
Aust-Agder	1
Møre og Romsdal	3
Finnmark	3
Sum	56

Det synes å være en tendens til at det kommer flere saker fra mer tett befolkede fylker rundt store byer enn fra mer grisgrendte strøk. Dette kan skyldes at befolkningsgrunnet er større her.

Innkommne klagesaker etter kjønn og alder, 2001

Alder / Kjønn			Sum
	Kvinne	Mann	
0-9 år	0	2	2
10-19 år	0	0	0
20-29 år	5	6	11
30-39 år	4	2	6
40-49 år	4	2	6
50-59 år	6	6	12
60-69 år	7	6	13
70-79 år	1	5	6
80 år og eldre	0	0	0
Sum	27	29	56

Det er noe flere menn enn kvinner som klager over vedtak om utenlandsbehandling. Aldersmessig er det en jevn fordeling av klagesaker på aldersgruppene 20-49 år hos kvinner, mens antall klager øker i aldersgruppene 50-69 år. For menn er aldersgruppene 20-29 år og 50-69 år de aldersgruppene det er flest klagesaker. Det er også verdt å merke seg aldersgruppen 70-79 år for menn hvor det er hele 5 klagesaker.

Klagesaker avgjort i 2001 etter avgjørelse og diagnosegruppe

Diagnosegruppe	Avslag	Medhold
Infeksjonssykdommer og parasittsykd.	1	
Svulster	14	1
Psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser	0	
Nervesystemet	4	1
Øyet og øyets omgivelser	0	
Øre	3	
Sirkulasjonssystemet	0	
Åndedrettssystemet		2
Fordøyelsessystemet	0	
Hud og underhud	1	
Muskel-skjelettsystemet og bindevev	15	2
Medfødte misdannelser		2
Annet	3	1
Sum	41	9
Sum avslag og medhold		50

Den største gruppen av sykdommer er muskel-, skjelett- og bindevevslidelser. Her er rygglidelser den viktigste gruppen. De fleste søker behandling i Sverige og får avslag med henvisning til at det finnes kompetanse i Norge.

Gruppen svulster (alle kreftsykdommer) er nå tilnærmet like stor som muskel-, skjelett- og bindevevsgruppen. Mange i denne gruppen søker behandling i Tyskland og får avslag med henvisning til at behandlingen er eksperimentell og at det finnes kompetanse i Norge til å behandle de aller fleste kreftformer.

Klagesaker etter behandlingsland, 2001

Behandlingsland	
Ungarn	1

Sverige	20
Tyskland	12
Estland	4
Spania	1
Polen	2
Storbritannia	5
Danmark	3
USA	5
Sri Lanka	1
India	1
Iran	1
Sum	56

Sverige er det land de fleste søker utenlandsbehandling i, og her gjenfinner vi gruppen ryggglidelser. Tyskland ligger fortsatt et stykke etter Sverige i forhold til hvor mange som søker utenlandsbehandling der, men er det land som har den nest største gruppen med søkere.

Gjennomsnittlig behandlingstid for klagesakene var ca 10 uker i 2001. Dette er en økning fra 1999 og 2000 hvor saksbehandlingstiden var på ca. 8 uker. Grunnen til at behandlingstiden har gått opp er at enkelte saker har blitt liggende i påvente av spesialisterklæringer og at nemndsmøtene i oktober og november ble avlyst fordi nemnda ikke var vedtaksfør.

Oslo, 13. februar 2002.

VEDLEGG

Klagesaker etter fylke, 1999 og 2000:

Fylke	1999	2000
Hordaland	7	6
Akershus	14	7
Hedmark	3	4
Rogaland	11	5
Oslo	11	6
Østfold	3	3
Buskerud	6	3
Oppland	0	3

Sør-Trøndelag	1	3
Sogn og Fjordane	3	3
Nord-Trøndelag	1	2
Vest-Agder	2	1
Telemark	2	3
Vestfold	3	1
Nordland	3	2
Troms	0	1
Aust-Agder	1	0
Møre og Romsdal	4	1
Finnmark	0	0
Sum	75	53

I 1999 var en klager bosatt i USA og en på Island

Klagesaker etter kjønn og alder, 1999 og 2000:

Alder	Kvinne	Mann	Sum	Kvinne	Mann	Sum
	1999	1999	1999	2000	2000	2000
0-9 år	1	1	2	0	0	0
10-19 år	2	1	3	1	1	2
20-29 år	10	3	13	5	3	8
30-39 år	6	2	8	5	4	9
40-49 år	9	7	16	8	5	13
50-59 år	7	12	19	6	5	11
60-69 år	3	9	12	3	3	6
70-79 år	2	2	4	2	1	3
80 år og eldre		1	1		1	1
Sum	38	37	77	30	23	53

Klagesaker etter avgjørelse og diagnosegruppe, 1999 og 2000:

Diagnosegruppe	Avslag	Medhold	Avslag	Medhold
	1999	1999	2000	2000

Svulster	15	2	9	
Psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser	1		0	
Nervesystemet	4	1	1	1
Øyet og øyets omgivelser	4	1	1	1
Øre	2		0	
Sirkulasjonssystemet	1	1	1	
Åndedrettssystemet	1		0	
Fordøyelsessystemet	1		0	
Hud og underhud	0	2	0	
Muskel-skjelettsystemet og bindevev	31	2	29	
Annet	8		5	2
Sum	68	9	46	4
Sum avslag og medhold	77		50	

[1]

Tre av de innkomne sakene i 2000 er ennå ikke avgjort, derfor blir summen 50 (ikke 53).

Klagesaker etter behandlingsland, 1999 og 2000:

Behandlingsland	1999	2000
Belgia		1
Sverige	43	38
Tyskland	15	6 (7)
Nederland	2	2
Ungarn	0	1
Island	1	1
Storbritannia	2	1
USA	4	1 (2)
Frankrike	2	
Spania	3	
Danmark	3	1
Ubestemt	2	
Sum	77	53

² I én av sakene er det søkt om behandling i to land.